

MONITORING ŠKŮDCŮ POLNÍ ZELENINY - 40. TÝDEN (30.9.2019)

Kamil Holý

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

V roce 2019 získala Zelinářská unie finance z MZe na monitoring škůdců polní zeleniny. Monitoring bude prováděn týdně od dubna do října pracovníky VÚRV. Z časových a finančních důvodů bude monitoring omezen na oblast Polabí. Zprávy jsou zveřejňovány v Zelinářském zpravodaji a umístěny na webové stránky VÚRV: www.vurv.cz - záložka *Pro praxi*.

Výskyt škůdců

Přicházející ochlazení aktivitu škůdců přibrzdí. Lokálně mohou ještě škodit housenky zápředníčků a mšice zelná, na cibuli pozor na třásněnky. Napadené porosty molicí jsou napadány černěmi, po naskladnění zeleniny i s nymfami a pupárii molic mohou vylíhli dospělci zamořit sklady.

Brokvičková zelenina - pokračuje nálet mšice zelné, ale u nově zakládaných kolonií bude škodlivost pouze formou vady vzhledu (přítomnost škůdce na prodávané zelenině), vzhledem ke sklizním a teplotám by už neměly dosáhnout vysoké početnosti. Jiná situace je u starších, početnějších kolonií, ty snižují rychlost růstu a na medovici rostou černě. Ostatní škůdci s podobným výskytem a významem jako posledně. Pozor u porostů napadených molicí vlašovičnickovou - pokud se nasklízí hlávky i s vývojovými stádii molic, může být v nechlazených skladech „bílo“.

Ostatní zelenina - škodlivé výskyty na sledovaných plochách nezjištěny, ale lokálně mohou škodit třásněnky na cibuli - poškození listů. Na listech celeru chodbičkové až plošné miny, nejspíše od vrtalek.

Tato nově založená kolonie by už neměla být problém (kromě vady vzhledu)

Mšice zelná

- lokálně se výskyt kolonií i početnost opět zvýšila (zelí), vytvářejí se nové kolonie. Napadené hlávky krní a při sklizni budou mít nižší hmotnost. Na medovici začínají růst černě.

Monitoring - prohlédnout hlávky (i pod vrchními listy), na výskyt kolonií upozorní i medovice s voskovými šupinkami na bázi řapíků.

Ochrana - dle počtu napadených rostlin, velikosti kolonií a počtu predátorů/parazitoidů/kolonii. Při vysokém poměru mšic ku predátorům a růstu kolonií zvážit preventivní ošetření před tím, než se kolonie ukryjí pod vrchní listy hlávky.

Květilka zelná

- kladení vajíček podzimní generace a škodlivost larev. Rostliny většinou velké, poškození kořenového systému bude zanedbatelné. Škody mohou nastat u kedlubnů ležících na zemi - vada vzhledu.

Dřepčící - *Phyllotreta* spp.

- početnost ubývá, na zelenině v nízkých počtech, rozptylují se na vzešlé řepky a hořčici na zelené hnojení. Sledovat, lokálně s nimi bude i nadále problém.

Ochrana - dle intenzity výskytu.

Molice vlašovičnicková

- lokálně vysoké výskyty, intenzita napadení se liší pozemek od pozemku i na stejné lokalitě. Pozor při naskladnění napadených porostů - dospělci se v teplých skladech budou líhnout.

Intenzitu ochrany volit podle počtu molic, plodiny a termínu sklizně. Pozor na výskyt včely medonosné na medovici.

Zápředníček polní

- početnost dospělců se snížila, ale se snížením intenzity ochrany proti dřepčíkům a dalším škůdcům stačí k výraznému poškození listů méně dospělců/méně nakladených vajíček. Nepolevit v monitoringu.

Ochrana - dle intenzity výskytu housenek a poškození listů.

Užitečné organismy

Výskyt nízký, kde jsou mšice, se občas objeví larvy pestřenek, ale výskyt neodpovídá velikosti kolonií mšice zelné - nedokáže je redukovat. Mšice napadeny mšicomary, ale účinnost též zanedbatelná.

Na polích s housenkami a kuklami zápředníčků se vyskytují lumci a lumčící.

Kolonie a znečištění hlávky voskovými šupinkami mšice zelné

Neošetřované listy květáků jsou plně pokryty nymfami a pupáříi molice

Na medovici molic rostou černě

Poškození cibule třásněnkami. Na listech dospělci i nymfy.

Nálety zápředníčka polního a osenice polní do feromonových lapáků v roce 2019

- žlutá čára - srovnání s rokem 2018 (průměr ze všech 3 lokalit)
- zápředníček - čárkovaná čára (průhledný lapák), plná čára (neprůhledný lapák) - rozdíly v odchycích na stejné lokalitě. Početnost v roce 2018 v průhledném lapáku.
- osenice polní - ukončování letu, riziko škod minimální

